

**ERKAN KARAASLAN'LA
SÖYLEŞİ**

Sevda KARADAĞ ÇIRAK

Fotoğraflar: Sevda KARADAĞ ÇIRAK

Merhaba, öncelikle ilk kitabınız, *Kaplumbağalar Ölmesin* için tebrik eder, okuyucusunu bulmasını dilerim. Bize biraz kendinizden bahsedermisiniz? İlk ne zaman bir şeyler yazmaya başladınız? Hatta ilk ne yazdığınızı hatırlıyor musunuz?

Sanırım ilk denemelerim üniversite yıllarında karaladıklarım ama onları saymazsak yazmaya geç başladım diyebilirim. Yedi-sekiz yıl önce Gezi'nin yarattığı atmosfer sonrası kurulan bir internet sitesine deneme, öykü göndererek başladım.

Benim için geliştirici bir süreçti. Tabii o zamanki acemiliğimle oradaki editörleri çok yorduğumu dün gibi hatırlıyorum. Sonrasında katıldığım Selda Uzunkaya'nın öykü çözümleme atölyesi de yazıya başka bir zaviyeden bakmamı sağladı diyebilirim.

Kaplumbağalar Ölmesin ne kadarlık bir sürenin ürünü? Öyküleri dosya hâline getirip artık yayınevlerine göndermeliyim dediğiniz bir an mı oldu; yoksa artık benden çıkmasını mı dediniz?

Kitap, kimi beş altı-yıl kimi birkaç yıl önce yazdığım öykülerden oluşuyor. Öyküleri dosya hâline getirmek biraz da dostların teşvikiyle oldu diyebilirim. Çevremde yazdıklarımı okutabileceğim insanların olması ayrı bir şans ama insan ister istemez daha çok okunmasını, başka gözlerin eleştirmesini, kısacası yazdıklarının elle tutulur olmasını istiyor. Ama buradan belirtmek isterim ki dosyayı yayınevlerine gönderdikten sonra “artık benden çıktı” demek çok zor. Çünkü meseleye yeni başladığınızı hemen fark ediyorsunuz ya da fark etmenizi sağlıyorlar.

Bildiğimiz gibi ekonomik bunalm yayıncılık işlerini de içinden çıkılmaz bir hâle soktu. Yayınevlerinde yer bulmanın, kitapları bastırmanın zor olduğu bir süreçteyiz. Böyle bir zamanda kitabınız, *Kaplumbağalar Ölmesin* raflarda yerini aldı. Bize biraz bu süreci anlatır mısınız?

İşin bu kısmı biraz can sıkıcı. Ekonomik sorunlar elbette her alanda etkisini gösteriyor. Kâğıt maliyetleri vb. durumlardan ötürü yayınevleri de zor bir süreçten geçiyor. Bir yazarın ya da yazar adayının bununla ilgilenmesi, bunları düşünmesi gerekir mi pek emin değilim. İşin başka bir yönü de biraz önce dediğim gibi dosyayı tamamladım artık benden çıktı demeyi beklerken işe yeni başladığınızı fark ediyorsunuz. Size göre pamuklara sarıp postalandığınızı ya da özenerek bir mail

yazıp dosyanızı gönderdiğiniz yayınevleri, birkaçını saymazsak, cevap bile vermiyor. Evet, bir cümle de olsa geri dönüş yapmıyorlar (bunun sebebini hâlâ anlamış değilim). Bu durum, her ne kadar önemsememeye çalışsanız da bir kıymık gibi yazma arzunuza saplanıp kalıyor. İşin en acıklı yanı da yazar adayının bir süre sonra her şeyin müsebbibi olarak kendini görmesi. Yeniden gözden geçirmeler, yeniden okumalar derken çekilen çile katmerleniyor. Tabii sonunda ben şanslı gülenlendim. Çektiğim çile Sel Yayınevinin dönüşüyle son buldu. Bu cevabı verirken karamsar bir tablo çizdiğimin farkındayım ama şunu da belirtmek isterim süreç boyunca umudunu yitirmemek ve yazıya dair emek vermeye devam etmek sanırım karamsarlığı kıran, kara bulutları dağıtan en büyük güç.

Kitabınızda toplam on iki öykü bulunuyor; konularına ve anlatımına baktığımızda toplumcu gerçekçi

bir yazarın öykülerini görüyoruz. Sizi bu şekilde tanımlayabilir miyiz? Konularınızı seçerken nelere dikkat ediyorsunuz?

Ailem yetmişlerde Malatya'dan Mersin'e göçmüş. Doğduğum, çocukluğumu ve ilk gençliğimi geçirdiğim Mersin'in üzerimdeki etkisini yazmaya başladıktan sonra gördüğümü söyleyebilirim. Bunun sebebi belki de bu şehrin halklar ve inançlar mozaiği olması diyebiliriz. Araplar, Türkmenler, Kürtler; Aleviler, Sünniler, gayrimüslimlerle içi içe olmak bünyeyi başka bir yerden doyurmanıza vesile oluyor. Tabii aynı zamandan Anadolu'nun her yerinde olduğu gibi *Bereketli Topraklar* üzerindeki sömürünün egemenliği de başka bir damardan akmaya ve bünyenizde dolaşmaya devam ediyor. Bu damarlar da insanın şekillenmesinde büyük önem taşıyor. En nihayetinde aldığımız bu şekille müzikler icra ediyor, filimler çekiyor, hikâyeler yazıyoruz. Bu açıdan bakınca yazarların kimisi toplumu geliştirme, değiştirme sorumluluğu hissediyor; kimisi de birkaç adım ileri gidip yazdıklarıyla sınıf farklılıklarını ortadan kaldırmak için kalemini kullanıyor. Bunları sanırım diğer sanat dallarında olduğu gibi edebiyattaki yararçı ve görevci işlevler olarak da adlandırabiliriz. Tabii edebiyattaki bu görev ve yararçılığın başlangıcından -otuzlu ve ellili yıllar arasından- günümüze kadar gelebilmiş olan eserlerin toplumsal kaygıyı estetik öğelerden ayırtmadığını da belirtmek isterim. Kendi adıma yazdıklarımın kısmen toplumcu kısmen gerçekçi bir yan olduğu kanaatindeyim ama toplumcu gerçekçi olduğumu söyleyemem. Yani yazdıklarımla vereceğim öğüt,

değiştireceğim toplum, yıkacağım sınıf yok. Amacım, hissettiklerimi yazının duygusuyla okura iletmeye çalışmak.

“İhtiyaçlarımızın ve zevklerimizimizin kaynağı toplumdur,” diyor Karl Marx. Sizce edebiyatta yerini bulmuş bir söz müdür bu?

Yazarlar da tıpkı diğer insanlar gibi bir noktada içinde bulunduğu toplumla varlık gösteriyor. Elbette ki ihtiyaç ve zevklerin oluşumunda toplumun etkisi büyük ama yegâne değil. Marx, “İhtiyaç keşfin ana-sıdır,” derken bizim kavradığımız kadarıyla, gördüğümüz ve keşfet-tiklerimizle zevk ve ihtiyaçlarımızı belirleyebileceğimizi dile getirmiştir. Ama buradaki asıl mesele bu belirlenimler değil de bunları ortaya çıkarmamızı engelleyen şimdiki çelişkiler ve buna dair çözümlerdir. Gördüğüm kadarıyla geçmişte olduğu gibi şimdi de edebiyatta bu çelişkileri dile getiren, kendine bir kovuk bulmaya çalışan eserler yerini bulmaya devam edecektir.

Her ilk kitapta yazardan izler görürüz. Sizin öykülerinizde de bu izler mevcut mu?

Yazmaya başlarken sanırım marş motoru görevini çoğu zaman geçmişe izafe ederiz. O zamanın duygusuyla şimdiki anlatırız sanki. Bir şeyleri söker ve yeniden öreriz, hiç durmadan. Bu sebepten yazdıklarım da görülen geçmişin izleri sadece otobiyografik öğeler taşıyan öykülerde değil de bütün öykülerimde vardır diyebilirim.

Başta “Görölmüştür”, “Kirpiye Duyulan Minnet” ve “Dağ Başı Suskunluğu” olmak üzere tarafsız

bir şekilde söylüyorum ki öykülerinizi çok beğendim. Peki sizin içinize en çok sinen öykünüz hangisi oldu? Neden?

Sanırım bu soruya cevap vermek yani birini diğerinden ayırmak benim için zor ama galiba en çok kendimi bulduklarım “Bitmeyen Yaz” ve kitabın sonundaki üç öykü diyebilirim.

Öykülerinizin bir öyküsü var mı demeyeceğim çünkü hepimizin hayatında var olan gerçekler zaten bunlar: yoksulluk, yalnızlık, yabancılaşma, mülkiyet ilişkileri, öteki olma, adaletsizlikler... Sizce edebiyatta yeterince yerini buluyor mu bu konular? Ya da bulmalı mı?

Yoksulluk, adaletsizlik, öteki olma vb. konular gönül ister ki ne edebiyatta ne de sanatın diğer dallarında yer bulsun ama bunu belirleyen biraz da tarihsel koşullar oluyor. İnsan denen varlık hem tarihsel koşulların hem de doğası gereği (bu da tarihsel koşullar kadar önemli) kimi zaman sanatla, kimi zaman mitlerle ya da ideolojiyle kendini anlatacak bir yol bulmuş. Bugün de yukarıda sıralanan konuların edebiyatta eksiğiyle fazlasıyla kendini anlatmaya/kendine anlatmaya devam edecek bir yer bulduğunu düşünüyorum.

Biraz da okur tarafınıza değinmek istiyorum. Neleri ve kimleri okumayı seviyorsunuz? Kendinize örnek aldığınız yazarlar var mı?

Sanırım etkilendiğim yazarların başında öykümüzün mürşitlerinden Sait Faik, Orhan Kemal yer alıyor. Şu an için aklıma gelen Füzünan, Tomris Uyar, Vüs’at O. Bener, Neca-

ti Tosuner, Cemil Kavukçu, okumak için çok geç kaldığımı düşündüğüm Selçuk Baran sevdiğim öykücüler diyebilirim. Bir de köşedeki sandal-yesine oturmuş monokl gözlüklerinin ardından bize bakan Çehov.

Samimi cevaplarınız için çok teşekkür ederiz. *Kaplumbağalar Ölmesin* kitabımızın yolu açık, okuru bol olsun.